

KIGHOSTE 2008

Uge 44, 2009

Denne opgørelse omfatter samtlige tilfælde af laboratoriepåvist kighoste i Danmark i 2008, fundet ved dyrkning og/eller PCR.

Opgørelsen er baseret på data for kighostetilfælde (antal i parentes) påvist på Statens Serum Institut (188), KMA Herlev Hospital (14), KMA Hvidovre Hospital (14), KMA Odense Universitetshospital (143), KMA Århus Universitetshospital, Skejby (133) og KMA Regionshospitalet Viborg (21).

I 2008 blev påvist i alt 513 tilfælde af kighoste, og den samlede incidens var 9 pr. 10⁵. Antal tilfælde og incidens fordelt på landsdele fremgår af [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal laboratoriepåviste kighostetilfælde fordelt på landsdele, samt incidens pr. 10⁵, 2008

Landsdel	Antal	Incidens
København by	36	5
København omegn	15	3
Nordsjælland	34	8
Bornholm	3	7
Østsjælland	11	5
Sydsjælland	26	4
Fyn	127	26
Syddjælland	46	6
Vestjylland	33	8
Østjylland	150	18
Nordjylland	31	5
Andet/uoplyst	1	-
I alt	513	9

Alder og køn

Alders- og kønsfordeling fremgår af [tabel 2](#).

Den største forekomst af kighoste var hos børn < 1 år samt børn i alderen 5-14 år (og her især de 8-13-årige). Disse aldersgrupper udgjorde hhv. 19% (96 tilfælde) og 39% (198 tilfælde) af det samlede antal påviste tilfælde. Voksne i alderen 18 år og ældre udgjorde 26% (133 tilfælde). Den højeste incidens var hos spædbørn med 149 tilfælde pr. 10⁵.

Kommentar

Alle kighostetilfælde er anmeldelsespligtige for det påvisende laboratorium, EPI-NYT 42-43/08. For årene 2005, 2006 og 2007 var incidensen hhv. 11, 6 og 8 pr. 10⁵. Til sammenligning var incidensen 36 pr. 10⁵ ved den seneste epidemi i 2002, EPI-NYT 46/05. Forekomsten af kighoste har således ligget på et lavt niveau i de seneste fire år. Der var 2-3 gange højere forekomst på Fyn og i Østjylland end gennemsnitligt for resten af landet. I lighed med tidligere år sås en overvægt af piger/kvinder for de fleste aldersgrupper, [tabel 2](#). Årsagen til dette er ukendt. Kighostepidemier forekommer typisk med 3-5 års mellemrum. De cykliske epidemier skyldes primært, at hverken vaccination mod eller infektion med kighoste giver livsvarig beskyttelse mod sygdommen, men kun beskytter i 5 til 10 år. Kighoste er en yderst smitsom bakterieinfektion, og voksne udgør en betydelig smitekilde til små børn. Det er derfor vigtigt at erindre, at også voksne kan få kighoste, som kan optræde ukarakteristisk og med mildt forløb af infektionen. (T. Dalby, J.J. Christensen, ABMP)

Tabel 2. Antal laboratoriepåvist kighostetilfælde i 2008 fordelt på alder, alders- og kønsandel samt incidens pr. 10⁵

Aldersgruppe	Antal	Andel (%)	K/M ratio	Incidens
<1 år	96	19	1,1	149
1 år	18	4	1,6	27
2-4 år	44	9	1,6	23
5-9 år	84	16	1,0	25
10-14 år	114	22	0,8	32
15-19 år	28	5	1,8	8
20-29 år	26	5	2,7	4
30-39 år	40	8	3,0	5
40-49 år	29	6	2,2	4
50+	34	7	1,0	2
I alt	513	100	1,2	9

hoste har således ligget på et lavt niveau i de seneste fire år.

Der var 2-3 gange højere forekomst på Fyn og i Østjylland end gennemsnitligt for resten af landet.

I lighed med tidligere år sås en overvægt af piger/kvinder for de fleste aldersgrupper, [tabel 2](#). Årsagen til dette er ukendt.

Kighostepidemier forekommer typisk med 3-5 års mellemrum.

De cykliske epidemier skyldes primært, at hverken vaccination mod eller infektion med kighoste giver livsvarig beskyttelse mod sygdommen, men kun beskytter i 5 til 10 år. Kighoste er en yderst smitsom bakterieinfektion, og voksne udgør en betydelig smitekilde til små børn. Det er derfor vigtigt at erindre, at også voksne kan få kighoste, som kan optræde ukarakteristisk og med mildt forløb af infektionen.

(T. Dalby, J.J. Christensen, ABMP)

KIGHOSTE HOS BØRN < 2 ÅR

For børn < 2 år er kighoste individuelt anmeldelsespligtig på formular 1515, når tilfældet er laboratoriepåvist.

I 2008 blev anmeldt i alt 106 børn < 2 år med kighoste, 45 drenge og 61 piger. Der blev rykket for 39% af anmeldelserne.

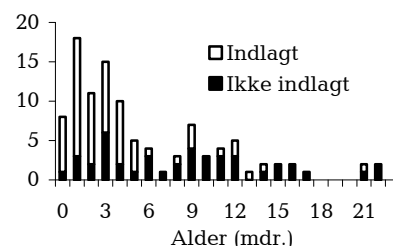
Forskelle i antal laboratoriepåviste og anmeldte tilfælde < 2 år skyldes forskellig registrering og opgørelse omkring årsskiftet.

Fordelt på alder var 37 børn (35%) ≤ 2 måneder, 25 (24%) var 3-4 måneder, 27 (25%) var 5-11 måneder og 17 (16%) var 12-23 måneder.

Blandt de 106 anmeldte børn < 2 år var 59 (56%) uvaccineret, mens syv børn (7%) havde fået tre kighostevacciner.

Andelen af børn < 6 mdr., som var indlagt pga. kighoste, var 49%; herudover var seks børn i alderen 6-11 måneder og fem børn i alderen 12-22 måneder indlagt, [figur 1](#).

Figur 1. Antal anmeldte kighostetilfælde hos børn < 2 år, fordelt på alder i mdr. og indlæggelse, 2008

Smitteforhold

Smittekilden var kendt for 41% af de anmeldte børn.

Blandt kendte smitekilder udgjorde søskende 65%, andre familiemedlemmer 14%, andre kendte personer 9%, kighoste i omgivelserne 9% og smitte i institution 2%. Antibiotika-profylakse til eksponerede børn er beskrevet i EPI-NYT 45/02.

Kommentar

Forekomsten af kighoste hos børn < 2 år var i 2008 lidt højere end de foregående to år, hvor der blev anmeldt hhv. 94 og 55 børn. I 2009 er indtil nu anmeldt 60 børn < 2 år, og det ser indtil videre ikke ud til, at stigningen i 2008 fortsætter i 2009. Kighostevacciner er ikke 100% effektive, og det er forventeligt, at der ses kighoste blandt fuldt grundvaccinerede børn.

(A.H. Christiansen, P.H. Andersen, Epidemiologisk afdeling)

28. oktober 2009

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2009 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 43 2009	Kum. 2009 ¹⁾	Kum. 2008 ¹⁾
AIDS	2	32	33
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	7	4
Difteri	0	0	0
Fåresyge	2	13	24
Gonoré	9	462	316
Hepatitis A	1	30	41
heraf smittet i udlandet	0	22	25
Hepatitis B (akut)	0	22	20
Hepatitis B (kronisk)	1	141	149
Hepatitis C (akut)	0	13	6
Hepatitis C (kronisk)	3	249	258
HIV	0	206	205
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	3	96	84
Kolera	0	0	1
Legionella pneumoni	5	114	105
heraf smittet i udlandet	0	26	37
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	0	5
Levnedsmiddelbåren sygdom	12	460	718
heraf smittet i udlandet	2	82	122
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	5	4
Listeria monocytogenes	0	4	1
Streptococcus pneumoniae	0	62	74
Anden ætiologi	0	9	18
Ukendt ætiologi	0	13	18
Under registrering	8	26	-
Meningokoksygdom	0	58	52
heraf gruppe B	0	34	24
heraf gruppe C	0	19	16
heraf uspec.+ andre	0	5	12
Mæslinger	0	9	10
Neuroborreliose	5	43	49
Ornitose	0	11	2
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	2
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	2	90	67
heraf smittet i udlandet	0	71	55
Syfilis	3	232	107
Tetanus	0	0	2
Tuberkulose	7	304	312
Tyfus/paratyfus	0	21	30
heraf smittet i udlandet	0	18	24
VTEC/HUS	7	128	124
heraf smittet i udlandet	0	29	42

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2009 og i samme periode 2008

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 43 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	1	177	159
Gonokokker	7	358	302
heraf kvinder	1	95	64
heraf mænd	6	263	238
Listeria monocytogenes	1	71	41
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	4	64	68
Serumprøver ⁴⁾ MPT	5	97	68
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	0	124	120
Gruppe B streptokokker	0	103	107
Gruppe C streptokokker	1	31	18
Gruppe G streptokokker	0	140	109
S. pneumoniae	21	851	757
Tabel 3	Uge 41 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
MRSA	7	606	579
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	67	2731	2763
S. Enteritidis	44	543	536
S. Typhimurium	10	694	1674
Andre zoon. salmonella	9	588	858
Yersinia enterocolitica	3	193	269
Verocytotoksin- producerende E. coli	6	134	130
Enteropatogene E. coli	4	173	163
Enterotoksigene E. coli	4	263	330

²⁾ Kumulativt antal i 2009 og i samme periode 2008

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

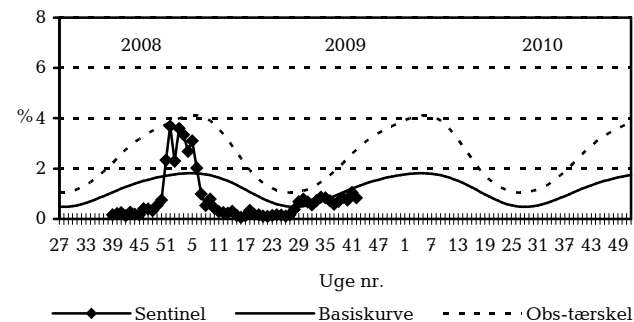
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2008/2009/2010

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk